

ACTUALITATEA BISERICESCĂ ȘI ECUMENICĂ

CHURCH AND ECUMENICAL NEWS

Consultarea *Discriminare, Persecuție, Martiriu: Urmându-L împreună pe Hristos, Tirana, Albania, 2-4 noiembrie 2015*

Pr. Prof. Dr. Aurel PAVEL
Pr. Conf. Dr. Habil Daniel BUDA

Summary:

This article introduces and explains the message of the consultation on *Discrimination, Persecution, Martyrdom* which took place in Tirana, Albania, 2-4 November 2015.

Keywords:

Discrimination; Persecution; Martyrdom; Global Christianity; Global Christian Forum; World Council of Churches.

Chiar dacă a trecut ceva timp (2 noiembrie 2015) de când a avut loc această consultare, considerăm că este util ca mesajul acesteia să fie tradus și introdus în *Revista Teologică*, în acest număr care este dedicat discriminării, persecuției și martiriului. Mesajul consultării conține 10 paragrafe care au fost publicate sub motto-ul paulin “Și dacă un mădular suferă, toate mădularele suferă împreună; și dacă un mădular este cinstit, toate mădularele se bucură împreună” (1 Corinteni 12, 26).

Într-adevăr, această consultare a fost prima în istoria modernă a creștinismului în care s-au adunat atât de mulți lideri și teologi (145) ai principalelor tradiții creștine pentru a discuta despre martiriu, discriminare și persecuție, în primul rând împotriva creștinilor, dar și a adepților altor religii (paragraful 1). Locul întâlnirii a avut de asemenea o valoare simbolică: Tirana, Albania, singura țară din lume care a fost declarată prin constituția ei din 1967 drept ateistă și unde în vremea comunismului, orice formă de religie a fost aspru persecutată. După căderea comunismului în această țară, viața religioasă s-a

”Chemarea la ucenicie din Arusha.” Câteva observații preliminare.

revigorat repede (paragraful 2). Renașterea Bisericii Ortodoxe Albneze sub păstorirea Arhiepiscopului Anastasios este cunoscută în întreaga lume.

Consultarea a fost convocată de către Forumul Creștin Mondial, o platformă care adună împreună reprezentanți ai tuturor tradițiilor creștine spre a discuta pe teme de interes comun.

Parteneri au fost: Consiliul Pontifical pentru Promovarea Unității Creștine (adică organul ecumenic al Bisericii Romano-Catolice), Comuniunea Mondială Penticostală, adică cea mai reprezentativă organizație mondială a penticostalismului; Alianța Mondială Evanghelică care adună împreună cele mai reprezentative biserici evanghelice și Consiliul Mondial al Bisericilor care are ca membre 350 de biserici, cele mai reprezentative pentru lumea protestantă, anglicană, vechi-catolică și ortodoxă. Așadar această consultare a fost cu adevărat reprezentativă pentru creștinismul global. Organizatorii locali reflectă aceeași diversitate prezentă la nivelul organizatorilor globali: Biserica Ortodoxă Autocefală a Albaniei este cea mai mare Biserică albaneză; Conferința Albaneză a Episcopilor catolici albanezi este forul reprezentativ al catolicismului albanez, iar Alianța Evanghelică a Albaniei adună împreună bisericile evanghelice care sunt active în Albania.

Mesajul amintește în paragraful 4 care a fost mobilul acestei consultări: ” Ne-am adunat împreună pentru că discriminarea, persecuția și martiriul în rândul creștinilor și al oamenilor de altă credință este în creștere în lumea de astăzi, datorită unei varietăți complexe de factori din diferite realități și contexte.” Nu se intră în detalii, însă participanții la consultare, și noi toți, știm care sunt aceste „varietăți complexe de factori din diferite realități și contexte”: creștinii suferă datorită fundamentalismului islamic mai ales în Orientul Mijlociu, Nigeria, și Kenya; datorită ideologiei comuniste în Coreea de Nord și datorită secularismului extrem în Europa și în America de Nord.

La fel ca în *Actele martirice* care ne descriu suferințele și martiriul creștinilor din primele veacuri, și mesajul acestei consultări identifică drept cauză a persecuțiilor ”lumea păcătoasă” care ”este împotriva Evangheliei mântuirii.” Tot în spiritul creștinilor din primele veacuri, suntem chemați, ca și creștini ai prezentului să experiem ”nădejdea și realitatea Învierii prin urmarea căii Crucii” ca principal antidot la discriminare, persecuție și martiraj. (paragraful 5).

Paragraful 6 continuă cu apelul său la istoria creștinismului, identificând două direcții principale ale mărturiei creștine de-a lungul veacurilor: (1) proclamarea Evangheliei lui Hristos; și (2) mărturisirea prin vărsarea sângelui martirilor. Într-adevăr ”secolul al XXI-lea – deși se află abia la începutul lui, am adăuga noi – este plin de istorisiri mișcătoare ale credinței oamenilor care au plătit pentru dedicarea lor față de Hristos prin suferință, torturare sau execuție.” Acest paragraf se încheie cu afirmația: ”Martirii creștini ne unesc în moduri pe care

putem să ni le imaginăm doar cu greutate.” Prin aceasta sunt afirmate cel puțin două aspecte: (1) documentul afirmă ideea, predominantă în secolul al XX-lea, că martirii, indiferent de confesiunea lor, sunt martiri pentru toți creștinii; (2) martiriul are o forță unificatoare tainică asupra căreia suntem chemați să reflectăm. Trebuie menționat faptul că primul aspect, amintit înainte este prezent deja în primele veacuri creștine, însă a conviețuit cu opinia altor teologi creștini că martiri adevărați sunt doar cei care au murit pentru Hristos fiind membri ai Bisericii celei adevărate. Ereticii, chiar dacă mureau pentru credința lor în Hristos, au rămas, potrivit acestor teologi, tot eretici și după martiriul lor. Paragraful 7 urmează ideea celui precedent în ceea ce privește solidaritatea și cooperarea între creștini și biserici: ”Confirmăm faptul că solidaritatea dintre Bisericile creștine este necesară pentru a întări mărturia creștină în fața discriminării, persecuției și a martirajului. În secolul al XXI-lea, este nevoie să întărim solidaritatea tuturor creștinilor, urmând ceea ce s-a realizat, prin conținutul și lucrarea de discernământ a acestei consultări.”

Este amintit apoi un alt aspect important legat de martiriul: de-a lungul istoriei creștinismului au fost situații când creștini au persecutat alți creștini sau când creștinii au persecutat membri ai altor religii. Participanții la consultare afirmă: ”Ne căim de faptul că au fost vremuri în istorie când ne-am persecutat unii pe alții, precum și pe alte comunități religioase, ne cerem iertare unii de la alții și ne rugăm pentru găsirea de noi căi de a-L urma împreună pe Hristos” (paragraful 8). De asemenea acest paragraf propune câteva angajamente concrete:

”(a) să ascultăm mai multe experiențe ale creștinilor, ale bisericilor și ale tuturor celor care sunt discriminați și persecutați și să ne aprofundăm angajamentul nostru pentru comunitățile aflate în suferință.

(b) să ne rugăm mai mult pentru biserici, pentru creștini și pentru toți cei care suferă discriminare și persecuție, precum și pentru transformarea celor care discriminează și persecută.

(c) să ne pronunțăm mai clar, cu respect și demnitate, cu o voce comună clară și puternică, în numele celor care suferă.

(d) să facem mai mult, în înțelegere comună, pentru a găsi căi efective de solidaritate și susținere pentru reconciliere și pentru libertatea religioasă a tuturor celor persecutați și oprimați.”

Paragraful 9 conține o serie de ”chemări” către ”(a) toți creștinii”; (b) ”toate organizațiile creștine de nivel regional, național și local, de diferite tradiții” ; (c) ”toate bisericile”; (d) ”toți persecutorii”; (e) ”toate guvernele” ; (f) ”toate mijloacele mass-media” ;

(g) ”toate instituțiile educaționale” ; (h) ”toți oamenii de bine”, fiecăruia cerându-i-se o implicare specifică pentru ca solidaritatea dintre creștini să fie mai mare, iar situațiile de discriminare sau persecuție la adresa creștinilor și a

”Chemarea la ucenicie din Arusha.” Câteva observații preliminare.

reprezentanților altor religii să înceteze. De observat că se pune accent pe ideea modernă că libertatea religioasă este un drept fundamental al omului care trebuie respectat de oricine și oricui.

Utimul paragraf (10) se ocupă de pașii care trebuie urmați pentru ca lucrările conferinței să fie puse în practică. Mesajul se încheie cu o scurtă rugăciune.

Nădărdim că prezentarea și traducerea acestui document va fi utilă mediului teologic românesc.

Pr. Prof. Dr. Aurel Pavel
Pr. Conf. Dr. Habil. Daniel Buda

MESAJUL

Consultării *Discriminare, Persecuție, Martiriu: Urmându-L împreună pe Hristos, Tirana, Albania, 2-4 noiembrie 2015*

04 Noembrie 2015

“Și dacă un mădular suferă, toate mădulele suferă împreună; și dacă un mădular este cinstit, toate mădulele se bucură împreună.” (1 Corinteni 12, 26)

1. Pentru prima dată în istoria modernă a creștinismului, lideri de rang înalt și reprezentanți ai diferitelor tradiții creștine s-au adunat pentru a asculta, a învăța și pentru a fi alături de Biserici și creștini discriminați și persecutați din ziua de astăzi.

2. Această adunare globală a 145 de oameni a avut loc între 2 – 4 noiembrie 2015 în Tirana, Albania, o țară care a fost declarată de constituția ei ca stat ateist în anul 1967, și care acum are biserici înfloritoare în contextul libertății religioase existente, chiar dacă o anumită discriminare încă persistă.

3. Consultarea intitulată ”Discriminare, Persecuție, Martiriu: Urmându-L împreună pe Hristos”, a fost convocată de către Forumul Creștin Mondial împreună cu Consiliul Pontifical pentru Promovarea Unității Creștine (Biserica Romano-Catolică), Comuniunea Mondială Penticostală, Alianța Mondială Evanghelică și Consiliul Mondial al Bisericilor. A fost organizată împreună cu Biserica Ortodoxă Autocefală a Albaniei, Conferința Albaneză a Episcopilor și Alianța Evanghelică a Albaniei.

4. Ne-am adunat împreună pentru că discriminarea, persecuția și martiriul în rândul creștinilor și al oamenilor de altă credință este în creștere în lumea de astăzi, datorită unei varietăți complexe de factori din diferite realități și contexte.

5. Ca următori ai lui Hristos, creștinii pot fi expuși la orice formă de persecuție, suferință și martiriu pentru că lumea păcătoasă este împotriva Evangheliei mântuirii. Însă, încă din cele mai vechi timpuri, creștinii au experiat nădejdea și realitatea Învierii prin urmarea căii Crucii. Noi îl urmăm împreună pe Hristos când “flămânzim și însetăm pentru dreptate” (Matei 5, 6) pentru toți.

6. Vreme de secole viața Bisericii a fost o mărturisire constantă în două direcții : proclamarea Evangheliei lui Hristos și mărturisirea prin vărsarea sângelui martirilor. Secolul al XXI-lea este plin de istorisiri mișcătoare ale credinței oamenilor care au plătit pentru dedicarea lor față de Hristos prin suferință, torturare sau execuție. Martirii creștini ne unesc în moduri pe care putem să ni le imaginăm doar cu greutate.

7. Confirmăm faptul că solidaritatea dintre Bisericile creștine este necesară pentru a întări mărturia creștină în fața discriminării, persecuției și a martirajului. În secolul al XXI-lea, este nevoie să întărim solidaritatea tuturor creștinilor, urmând ceea ce s-a realizat, prin conținutul și lucrarea de discernământ a acestei consultări.

8. Ne căim de faptul că au fost vremuri în istorie când ne-am persecutat unii pe alții, precum și pe alte comunități religioase, ne cerem iertare unii de la alții și ne rugăm pentru găsirea de noi căi de a-L urma împreună pe Hristos.

În comuniune cu Hristos, ne angajăm:

(a) să ascultăm mai multe experiențe ale creștinilor, ale bisericilor și ale tuturor celor care sunt discriminați și persecutați și să ne aprofundăm agajamentul nostru pentru comunitățile aflate în suferință.

(b) să ne rugăm mai mult pentru biserici, pentru creștini și pentru toți cei care suferă discriminare și persecuție, precum și pentru transformarea celor care discriminează și persecută.

(c) să ne pronunțăm mai clar, cu respect și demnitate, cu o voce comună clară și puternică, în numele celor care suferă.

(d) să facem mai mult, în înțelegere comună, pentru a găsi căi efective de solidaritate și susținere pentru reconciliere și pentru libertatea religioasă a tuturor celor persecutați și oprimați.

9. Ascultând experiența celor care au trecut prin vremuri de încercare, rugându-ne și reflectând împreună asupra căilor de a-L urma pe Hristos în aceste realități aspre, prezenta consultație chemă

(a) toți creștinii, să pomenească în rugăciunile lor zilnice pe cei care sunt discriminați, persecutați și pe cei care suferă pentru împlinirea Împărăției lui Dumnezeu;

(b) toate organizațiile creștine de nivel regional, național și local, de diferite tradiții, să se roage și să colaboreze în favoarea celor persecutați astfel încât să se asigure că ei sunt susținuți mai bine;

”Chemarea la ucenicie din Arusha.” Câteva observații preliminare.

(c) toate bisericile, să se angajeze mai mult în dialog și cooperare cu alte comunități religioase și să fie ”înțelepți ca șerpii și blânzi ca porumbeii” (Matei 10, 16), rămânând vigilenți, treji și fără frică în fața discriminării și a persecuției;

(d) toți persecutorii care discriminează și oprează creștini și violează drepturile omului, să pună capăt abuzurilor și să afirme dreptul tuturor ființelor umane la viață și demnitate;

(e) toate guvernele, să respecte și să protejeze libertatea religiei și a credinței tuturor oamenilor ca un drept uman fundamental. De asemenea apelăm la guverne și la organizații internaționale să respecte și să protejeze creștinii și toți oamenii de bine de orice amenințare și violență comisă în numele religiei. Pe lângă aceasta, le cerem să lucreze pentru pace și reconciliere, să caute înțelegerea conflictelor în desfășurare și să stopeze comercializarea armelor, în special spre cei care violează drepturile omului ;

(f) toate mijloacele mass-media, să prezinte de o manieră potrivită și nepartinică violările libertății religioase, inclusiv discriminarea și persecutarea creștinilor, precum și a altor comunități religioase;

(g) toate instituțiile educaționale, să dezvolte oportunități și instrumente pentru a educa tinerii despre drepturile omului, toleranță religioasă, vindecarea memoriei și a ostilităților din trecut, și despre mijloacele pașnice pentru rezolvarea conflictelor și pentru reconciliere ;

(h) toți oamenii de bine, să lucreze pentru dreptate, pace și dezvoltare, știind că sărăcia și lipsa de respect față de demnitatea umană sunt factori majori de contribuție la violență.

10. Recomandăm ca Forumul Creștin Global să evalueze în următorii doi ani activitatea acestui eveniment și să raporteze celor patru organizații despre ce anume ar trebui să implementeze.

Fie ca Dumnezeu Tatăl, Cel care ne-a creat pe toți egali prin harul Său, să întărească eforturile noastre de a depăși toate formele de discriminare și persecuție.

Fie ca Duhul Sfânt să ne conducă spre solidaritate cu toți cei care caută pace și reconciliere.

Fie ca El să vindece rănilor celor persecutați și să ne dea nădejde în așteptarea venirii glorioase a Domnului Iisus Hristos care le va face pe toate noi.

Trad. din eng. de Pr. Conf. Dr. Habil. Daniel Buda